

Kecskemét „divatba jött” ...

Szemereyné Pataki Klaudiával, Kecskemét polgármesterével
Füzi László és Rigó Róbert beszélget

– Kecskemét tradicionális mezőgazdasága és élelmiszeripara mellett a szocializmusban megerősödött a gépgyártás, a nyomdaipar és az építőipar. A rendszerváltás után ezekre az alapokra jelentős multinacionális vállalatok telepedtek (Knorr-Bremse, Hilti, Phoenix-Mecano, Thyssen, Bosal stb.), majd jött a Mercedes, amivel Kecskemétre települt egy olyan multinacionális világcég, amely nagy értékű prémiumgépkocsikat gyárt, számos beszállítóval dolgozik, és közülük is egyre több telepszik meg a városunkban. Kecskemét ezzel azon kevés hazai város közé került, amelyek a globális világgazdasági folyamatoknak is szereplői lettek. Milyen lehetőségeket jelent ez? Milyen további bővítési irányok várhatók a járműipar és a hozzá kapcsolódó területeken?

– Az világosan látható, és Kecskeméten évek óta megfigyelhető tendencia a gazdaságban, hogy minden mindennel összefügg. A Mercedes letelepedése óta eltelt időben egymást követték, követik az uniós, állami, önkormányzati és a piaci szféra beruházásai. Úgy is fogalmazhatnánk, hogy Kecskemét „divatba jött”. A kormány kiemelten kezeli a város fejlesztéseinek jelentős részét. Számptalan vállalkozás ide akar befektetni, és a régi kecskeméti cégek bizalommal folytatják beruházásaikat. A bővítési irányok egy-két éve még csak célok, lehetőségek és tervek voltak, ma már konkrétumok. Olyannyira, hogy lassan meg kell fontolnunk: meddig mehetünk el, mikor kell kicsit lassítani a város élhetősége és az egészséges egyensúly érdekében.

– A magyar, esetleg helyi vállalatok milyen sikerrel tudnak ebbe a konjunktúrába bekapcsolódni? A kutatás, fejlesztés, innováció (magasabb hozzáadott értékű munkák) területén milyen lehetőségeket nyithat meg ez az ágazat?

– Az ágazat önmagában a kecskeméti letelepedéssel és fejlesztésekkel minden lehetőséget megnyitott, itt sokkal inkább arról beszélünk, hogy milyen igények fogalmazódtak meg, és ezeket hogyan tudjuk kielégíteni. Már a Mercedes megérkezésekor látható volt, hogy ezt a kedvező széljárást a magyar cégek vitorlájába kell befogni. Javarészt sikerült, de láttuk, hogy a kkv-szektor felzárkóztatásához – pontosan kutatásban, fejlesztésben, innovációban – segítséget kell nyújtani. Most, a Modern Városok Program keretében erre is nyílik lehetőség. Egyrészt létrejön a gazdaságfejlesztési alap, amelynek a kkv szektor a fő célcsoportja, mellette pedig a forrás akár városfejlesztési projektek támogatására, akár az energiahatékonyságot növelő beruházásokra is felhasználható. A kormány 25 milliárd forint támogatást nyújt a kecskeméti önkormányzatnak az alap létrehozására,

amely 2017-től működik majd. Ebből igényelhetnek a vállalkozások visszatérítendő támogatást. A futamidő 10-15 év is lehet, a kamat, hozam pedig minimális, lényegében csak annyi, amennyiből az alapot kezelő, nonprofit gazdasági társaság működése finanszírozható. Így a vállalkozásoknak elegendő idejük lesz arra, hogy eredményt érjenek el, és a profitból fizessék vissza a pénzügyi támogatást. Valójában ez egy Magyarországon nem, de Nyugat-Európában sokkal ismeretebb befektetési alap, amelyre szükség van ahhoz, hogy a város és az ország gazdasága szempontjából is fontos szektor versenyképességben felzárkózzon, akár külföldön is piacképes termékeket hozzon létre, illetve beszállítóná váljon. A tervek szerint egyébként az alap egy kisebb részéből az induló vállalkozásoknak nyújtunk majd hitelt. Nyilvánvalóan ez esetben még körültekintőbben kell elvégezni a kockázatelemzést, hogy az alap vagyona biztonságban legyen. A magyar vállalatok kutatás-fejlesztési, innovációs tevékenységét hivatott segíteni az egyetemi ipari kutatóközpont is, amelynek létrehozását szintén a Modern Városok Program támogatja. Munkacsoport alakul annak elősegítésére, hogy a kecskeméti egyetemmel együttműködve, annak tudásbázisára és diákjaira alapozva létrehozassuk a központot. A cél az, hogy a gazdaságfejlesztési alappal összhangban működjön, lehetőséget adva a kis- és közepes vállalkozásoknak például a saját termék kifejlesztéséhez, az üzlet, a piac, a meglévő termékek, a szolgáltatások fejlesztéséhez.

– *Milyen feladatok várnak a városra idén a gazdaságfejlesztési alappal kapcsolatosan?*

– Létre kell hoznunk az alapkezelő gazdasági társaságot úgy, hogy az az elkövetkezendő hónapokban megfelelő pénzügyi szakértelemmel, tapasztalattal és profi hozzáállással tudja kidolgozni a pénzkihelyezés feltételeit. A kormány határozata szerint el kell végeznünk a létrehozáshoz szükséges előzetes elemzést, ki kell dolgoznunk az alap működési tervét, mégpedig a miniszterelnökséget vezető miniszterrel egyeztetett szempontrendszer alapján és a nemzetgazdasági miniszter bevonásával.

– *Kecskeméten idén is a járműipari beruházások tűnnek a legjelentősebbnek.*

– Valóban, hiszen a Mercedes 185 milliárd forintos bővítést jelentett be, épül az indiai lökhárítógyár 31 milliárd forintos beruházással, és két újabb német autóiipari beruházás kezdődik Kecskeméten, összesen 10 milliárd forint értékben. Az egyik a már meglévő kapacitását bővíti, a másik zöldmezős beruházást hajt végre.

– *A járműipar erősen reagál a világgazdasági ciklusokra, nem lesz-e a város túlságosan kiszolgáltatva ennek az ágazatnak? Hogyan lehet ennek a veszélyét csökkenteni? A gazdasági élet mely más területei fejlődhetnek?*

– Nem érzem a túlzott kiszolgáltatottság veszélyét. Ne feledjük, hogy Kecskeméten nagy múltú, a jelenben rendkívül sikeres élelmiszeripari vállalatok is működnek (például az Univer), amelyek rendszeresen fejlesztenek. Aztán itt vannak a logisztikai cégek, amelyek lényegében minden szektor kiszolgálására alkalmasak. Idén újabb olyan vállalkozások jelentik be hivatalosan is letelepedési

szándékukat, amelyek a legkülönbözőbb területeken – logisztikától a mezőgazdasági szolgáltatásokig – végeznek tevékenységet. Természetesen a gazdaságfejlesztési alap által nyújtott lehetőségek tovább javíthatják az egészséges egyensúlyt.

– *A szolgáltató szektor mennyire képes mindebből profitálni, fejlődni?*

– A legtöbb területen erőteljes fejlődés tapasztalható. Például 2013-ban 58 ezer volt a vendégéjszakák száma, ez 2015-ben 78 ezerre emelkedett. Egyre több színvonalas étterem nyílik. Növekedik az üzletek forgalma is, hiszen magas a városban a foglalkoztatottság, több pénz jut a családok jóléti kiadásaira.

– *A város dinamikus fejlődő gazdasága a pénzügyi lehetőségeket, mozgásteret mennyire képes bővíteni? Milyen irányban érdemes ezeket felhasználni?*

– A pénzügyi mozgásteret egyrészt a hatékony gazdálkodásnak, másrészt a növekvő adóbevételeknek, harmadrészt pedig a sikeres pályázatoknak köszönhetően folyamatosan növekszik. Rendkívül nagy a felelőssége annak, hogy ezeket miként használjuk fel. Nem szerencsés egyetlen célra, területre koncentrálni az erőket, mert közben a többi leszakadhat. Kecskemét abban a kivételes helyzetben van, hogy nemcsak a kötelező, hanem az önként vállalt feladatait is sikerül ellátnia. A prioritások meghatározásánál azonban van egy stratégiai szempont: olyan fejlesztéseket kell előtérbe helyezni, amelyek aztán a gazdasági szereplők részéről újabb beruházásokat generálnak. Például: mi felújítottuk a belvárost, a befektetők pedig ennek farvizén beépítik a foghíjas telkeket. Vagy: a Rudolflaktanyánál mi megteremtjük az infrastrukturális alapokat, a vállalkozások pedig létrehozhatják a szabadidős szolgáltatásokat. De ugyanilyen befektetésnek számítanak az útépitések, közterület-rendezések, hiszen azok is alapfeltételei annak, hogy piaci befektetések generálódjanak.

– *A város növekvő nemzetgazdasági súlya mennyiben növeli a politikai mozgásteret, a város érdekérvényesítő képességét? Hogyan jelenik ez meg?*

– Ha csak az elmúlt évek, különösen az elmúlt néhány hónap történéseit nézzük, gyorsan összeáll a kép, hogy a növekvő nemzetgazdasági súllyal egyenes arányban növekszik az érdekérvényesítő képességünk is. Kezdődött ez azzal, amikor a kecskeméti fejlesztéseket sorra nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházással nyilvánította a kormány, Kecskemét kiemelt járműipari központ lett. Akkor is megtapasztalhattuk, hogy mit jelent a gazdasági erő, amikor 30 év várakozás után lett északi elkerülőnk. De ennek köszönhető az is, hogy 4 milliárd forint állami támogatást kaptunk lakossági önerős útépitésre, tehát olyan célra, amelyet soha az állam nem támogatott az önkormányzatok számára. Végezetül itt a Modern Városok Program 100 milliárdja, ahova végképp jelentős érdekérvényesítő képesség kellett, mert a miniszterelnököt és a miniszterelnökséget vezető minisztert is meg kell győznünk arról, hogy Kecskemét fejlődésének – amely egyben az ország fejlődésének is része – szüksége van a célul kitűzött beruházásokra. A nemzetgazdasági súlyunk növekedése most bejuttatott bennünket a „VIP szektorba”. Ezt a lehetőséget pedig maximálisan ki kell használnunk, és meg is tesszük.

– Az országos népességfogyás ellenére Kecskemét lakosságszáma növekszik, és az ingázóké is. Kevés a lakóingatlan, kevés a bérlakás. Ez egyszerre jelent fejlődési lehetőséget és számos megoldandó feladatot, kihívást. A város forgalma egyre zsúfoltabb, az úthálózat egy jóval kisebb városra és forgalomra lett megépítve. A városban több főút igen rossz minőségű. Hogyan lehet lépést tartani a növekedéssel az igen költséges infrastruktúra-fejlesztés területén?

– Ezekre utaltam az előbb, amikor élhetőségről és egészséges egyensúlyról beszéltem. Tulajdonképpen a fejlesztési célok és eszközök arról szólnak, hogy lépést tarthassunk az igényekkel. A Modern Városok Program, valamint a TOP keretében érkező 23 milliárd forintnyi forrás hatalmas lökést adhat. Utóbbi a 2014–2020-as uniós fejlesztési ciklusban érkezik, ekkor valósul meg egyebek között a nyugati városkapu-projekt. Ennek keretében oktatási, sport célú, gazdasági és egészségügyi létesítmények épülnek, illetve újulnak meg. A Rudolflaktanya területét is hasznosítjuk, a tízhektáros területen egyebek között családi sport- és szabadidőközpontot alakítunk ki. A homokbányai volt szovjet laktanya területén pedig zöld város mintaprojekt kialakítását tervezzük. A területen egy 8 ezer embert befogadó városrész jöhet létre, jelentős zöldfelületekkel, mintegy 730 lakással, az oktatás fejlesztéséhez kapcsolódó szolgáltató létesítményekkel. Fontos fejlesztés az Izsáki úton az épülő gazdaságtudományi campus, amely új léptéket ad majd Kecskemét felsőoktatásának. A bérlakásépítés abszolút prioritás, és jó esély van arra, hogy nemcsak az önkormányzat, de a befektetők is fejlesszék ezt az ágazatot. A CSOK-nak és az áfacsökkenésnek köszönhetően az ingatlanépítés eleve belendült, ami most nagyon jól jön Kecskemétnek. Ami az utakat illeti: köztudott, hogy a jelenlegi úthálózat annak idején egy 60 ezres lélekszámú városra lett méretezve, amit rég kinőttünk. A Modern Városok Program keretében az északi elkerülő az autópályához kapcsolódhat, az Izsáki út is négy-sávós lesz, egészen az autópálya nyugati lehajtójáig. Az 52-es főút négysávósítása rendkívül fontos számunkra, hiszen a város vonzáskörzetében lévő számos jelentősebb településről ez az út vezet a városba, de az autópályán érkezők java része is ezen az útvonalon keresztül közelíti meg a belvárost. Kecskeméten belül pedig az 52-es mellett helyezkedik el több kiterjedt városrész, az épülő egyetemi campus, a főiskola műszaki kara, a sport- és rekreációs fejlesztések előtt álló Rudolflaktanya, valamint a Homokbánya városrész. Amennyiben a vasúti közlekedés, az elővárosi vasúti közlekedés, a vasúti pályaudvar fejlesztése is megtörténik, akkor e beruházásokkal együttesen tényleg levegőhöz juthat Kecskemét közlekedése. A szerkezet adott, ezen belül kell megtalálnunk a mozgásteret, a szóba jöhető megoldásokat. És itt beszélhetünk akár a belvárosi parkolási nehézségekről is, amit technikailag egyetlen módon lehet megoldani: mélygarázsokkal és parkolóházakkal. De ehhez nekünk, kecskemétieknek is alkalmazkodnunk kell, meg kell szoknunk. Tudom, hogy nem egyszerű, bevallom, magam is idegenkedem tőle. Ha már a közlekedésnél tartunk, érdemes részletesebben kitérni a lakossági önerős útépitésekre. Ugyanis a város egésze szempontjából talán kevésbé fontos, mint a főutak állapota, de a helyben lakóknak markánsan meghatározza a mindennapjaikat. Ezért ezt meg kell oldani, akkor is, ha Kecskemét nagy kiterjedésű város, akkor is, ha éppen ezért drága a fenntartása, az útépitések pedig még

drágábbak, a sokasodó kilométerek miatt. Nos, a 4 milliárd forint állami támogatásnak köszönhetően egyik nagy adósságunk, a lakossági önerős útépitések területén sikerül utolérni önmagunkat, 45 ilyen utcát tudunk idén leburkoltatni. Ebből a 4 milliárdból pedig útstabilizációra és a jelentősebb forgalmat lebonyolító önkormányzati utak felújítására is áldozunk. Összességében tehát azt mondhatom, hogy igen, minden területen próbálunk lépést tartani, akkor is, ha költséges. Most ez a legnagyobb kötelességünk és felelősségünk.

– Mennyire jelent súlyos problémát a járműipar szakemberigényének kielégítése? Mit tud tenni a város ennek enyhítése érdekében?

– Nem jelent súlyos problémát, de pont azon dolgozunk, hogy később se jelenthessen. A duális szakképzés és a duális főiskolai képzés elindítása hosszú távon ennek orvoslását célozta, a főiskolán az első duális hallgatók idén végeztek. Az egyetemre válás, a felsőoktatásban zajló fejlesztések, a campus építése mind-mind olyan intézkedések, amelyeknek köszönhetően rohamosan növekszik az érdeklődés az intézmény iránt. Ezt már idén is megmutatta a jelentkezők száma. Közösén dolgozunk azon, hogy minőségi képzés legyen, helyben teremtsük meg a szaktudást. Mellette nyilvánvalóan olyan lehetőségeket kell teremtenünk (az előbb már említett lakhatás, infrastruktúra, egyebek), amelyek a Kecskemétre költöző szakemberek számára is vonzóvá teszik a várost.

– A város délnyugati részén a szegénység és a roma népesség növekvő aránya egyre látványosabb, míg az északi részén a felsőbb társadalmi rétegek koncentrálnak. Az oktatás területén is erősödik a szegregáció (pl. Tóth László Általános Iskola). Hogyan lehet az erősödő társadalmi különbségekből fakadó konfliktusokat kezelni, csökkenteni a szakadékokat?

– Egymás elfogadása, a romák integrációja csak komplex módszerekkel lehetséges. Az önkormányzat partneri viszonyban van a Roma Települési Nemzetiségi Önkormányzattal, számos olyan tevékenységet, programot valósít meg, amelyeknek célja a romák támogatása, az őket érintő esetleges hátrányos megkülönböztetés megszüntetése és számukra az egyenlő hozzáférés jogának biztosítása. A programok között érdemes megemlíteni a zenetanítást, viselkedéstan-órákat, angolnyelv-tanítást, korrepetálást vagy hátrányos helyzetű fiatalok megvendégelését. Ezen túlmenően az önkormányzat több olyan civil szervezetet is támogat, amelynek profiljában hangsúlyos szerepet játszik a romák felzárkóztatása. Ilyen például az Egészséges Életmódért Hit és Sport Alapítvány, amely hátrányos helyzetű fiatalok számára szervez sporteseményeket. Ugyancsak szoros az együttműködés a Nők a Nemzet Jövőjéért Egyesülettel, amely egyebek mellett évente szervezi meg a roma–magyar kulturális fesztivált. Szintén az önkormányzat támogatását élvező nagy múltú Hírös Hét Fesztivál tavaly külön napot biztosított a nemzetiségek bemutatkozása számára. Természetesen az is fontos, hogy a szegregálódó területeken infrastrukturális beruházások is legyenek. A legfontosabb fejlesztésünk a „Mezeiváros és Ürgés integrált szociális jellegű városrehabilitációja” volt, 574 milliós költséggel, uniós és hazai pályázati forrásból. A projekt átfogó célja a város legkiterjedtebb, legnagyobb lélekszámú szegregálódási folyamatokkal jellemezhető területe közösségi és szolgáltatási inf-

rastruktúrájának fejlesztése, megújítása, az ott élők életkörülményeinek javítása, a lakosság társadalmi integrációjának előmozdítása és a helyi identitás erősítése volt. Több infrastrukturális fejlesztés valósult meg a területen, mint például önkormányzati bérlakások teljes körű felújítása; sportudvar és játszótér kialakítása; útépitési és útfelújítási munkák, valamint egy többfunkciós, akadálymentesített Közösségi Ház felépítése. Külön, 82 millió forintos költségvetésből valósultak meg a társadalmi elemek: a közösségfejlesztést segítő hagyományőrző, kulturális, életvezetési és egyéb programok, szabadidős és sporttevékenységek. A projekt kiemelt eredménye a Közösségi Ház megépítése ebben a halmozottan hátrányos helyzetű városrészben. Ez a közösségi tér a területről eddig teljesen hiányzó szolgáltatásokat biztosítja. Az igényesen kivitelezett épületben kialakított közösségi terek, a bennük igénybe vehető szolgáltatásokkal és a szakemberek által szervezett programokkal, eseményekkel, új funkciókat eredményeznek az egyébként kirívóan funkcióhiányos területen. A Közösségi Ház és közvetlen környezete az említettekén túl hozzájárul a környék presztízsének növeléséhez, tevékenységével pedig elősegíti a közösségfejlesztést, az oktatási felzárkóztatást, a helyi identitás erősítését, valamint az elvárt közösségi normák közvetítését, mely hozzájárulhat a roma csoportok eredményesebb társadalmi integrációjához. Az önkormányzat évi 24 millió forintot fordít a Közösségi Ház működtetésére.

– Sok más területet (például sport, közlekedés stb.) ki lehetne emelni, de a Forrás olvasói elsősorban a kulturális élet iránt érdeklődnek, így ezt a kérdést szeretnénk alaposabban körüljárni. A Forrás 2012. nyári számában azzal foglalkoztunk, hogy 20 év alatt (1969–1989) 20 új kulturális intézmény jött létre Kecskeméten, ezek kialakulását és korai működését vizsgáltuk interjúk módszerrel. A megyétől több kulturális intézmény a városhoz került az elmúlt években, sikerült-e ezeket integrálni a város intézményrendszerébe? Van-e lehetőség ezek fejlesztésére, funkcióinak bővítésére?

– Úgy vélem, nem okozott különösebb problémát a megyétől átvett kulturális intézmények városi intézményrendszerbe történő integrálása. Abban a szerencsés helyzetben voltunk, hogy rendkívüli szaktudással, tapasztalattal és rutinnal rendelkeztek mindazok, akiknek ebben feladatuk volt, gyorsan megtalálták a közös hangot egymással és az önkormányzattal is. Úgy vélem, hogy összefogással, egymást kölcsönösen segítve lesz mód a fejlesztésre. Ebben is van tapasztalatunk, hiszen a már régóta önkormányzati tulajdonban lévő kulturális intézmények fejlesztését sikerült megoldanunk. Gondolok itt a Bozsó Gyűjteményre, a Hírös Agórára és a Városi Mozi épületére, ez utóbbi felújítása a színház és a Leskowsky Hangszergyűjtemény számára is új távlatokat nyitott.

– Milyen egyéb kulturális beruházások várhatók?

– Ami bizonyos, hogy a Modern Városok Program keretében a kormány támogatja Kecskemét kulturális és turisztikai vonzerejét növelő, értékmegőrző fejlesztéseket is. Így a „Kodály Zoltán Nemzetközi Képzési és Módszertani Központ” létrehozását a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Kodály Intézetének fejlesztésével. Egy világszínvonalú koncertterem kialakítása is a fejlesztés része, és az intézmény megkapja a Kada Elek Szakközépiskola épületét. Az iskolának

egyébként a Rudolf-laktanyában, az épülő gazdálkodástudományi campus közepében lesz méltó helye. A kulturális területhez sorolnám a Városháza felújítását is. Az épület 2017-ben lesz 120 éves. Lechner Ödön és Pártos Gyula remekműve országos jelentőségű épület, így indokolt, hogy teljes körű felújítását segítse az állam, amire meg is született a határozat. Így nem a városi költségvetést terheli a felújítás 4 milliárd forintos költsége.

– *Mit jelent önnek Kecskemét? Mit kapott a várostól, mi köti ide?*

– Minden és mindent. Nehéz ezt kifejtteni, hiszen itt születtem, ide köt a családom, az emlékeim, itt jártam végig a számárlétrát. Másfél évtizede még csak ügyeket intézni jöttem a Városházára, aztán voltam bizottsági külsős tag, bizottsági elnök, alpolgármester, most pedig a kecskeméti bizalmának köszönhetően polgármester lehetek. Ráadásul a város második aranykorának éveit élhetem meg és mozdíthatom előre, nemcsak részese, de alakítója is vagyok a történéseknek. Megkaptam ezt a lehetőséget Kecskeméttől, és igyekszem hittel és alázattal szolgálni „őt”.

– *Milyen nehézségeket és örömeket jelent önnek a város vezetése? Különösen annak tükrében, hogy Magyarországon nagyon kevés a női politikus.*

– Mivel pozitív személyiség vagyok, elsősorban az örömteli dolgokkal törődöm. És ebből nincs hiány. Természetesen vannak a számokban mérhető nagy pillanatok: például százmilliárdok érkezése, egy új beruházás vagy a campus alapkövetétele, egy újabb utca leaszfaltozása. De emberileg számomra legalább ennyit jelent egy kedves, barátságos mosoly a piacon, néhány perc beszélgetés egy diákkal vagy egy idős emberrel, mindazok a megnyilvánulások, amelyek bátorítanak: jól végzem a munkámat, jó úton járok. Nem titkolom, nehézségből is bőségesen kijut. Nem elkeseredni és sóhajtozni kell, hanem tudomásul venni, hogy éppen mi a megoldandó feladat, és azt legjobb tudásunk szerint ellátni. Ugyanez a helyzet azzal a ténnyel, hogy női politikus vagyok. Igen, ez azzal jár, hogy mellette édesanyának, feleségnek, háziasszonynak kell lennem. És azzal is jár, hogy a munkámban férfi módjára kell küzdenem, tárgyalnom, irányítanom, és akár alkudoznom. De minden csak hozzáállás kérdése.